

Bom hodil na sprehod? Smem poljubiti ustnice?
 Odkrival se bom pred vsem svetom
 in nosil v sebi toliko pesmi za vse.

Mislim, da bom popisal vse prazne strani.

Slišal sem, kako se te dotakne val večnosti,
 ne da bi ti vzel dragocenosti z mize,
 ko ura krepko zajadra čez polnoč.

Dolgo bom pisal eno samo pesem,
 ki ji še ne vem imena.

Milan
Kleč

Fliper

In vse to mi je šinilo v glavo, ko so se na hodniku še vedno butali. To se je dogajalo, ko je fliper še vedno igral. Jaz sem se sklonil in gledal v njegovo notranjost, kot da mi bo marsikaj razkril. Ali pa kot da bi mi lahko. Ker zakaj bi drugače sam igral. Igral je in postajati sem začel pozoren na gibanje kroglice. Prav pozoren sem bil, prav napet, ker se mi je zdelo ali pa sem hotel izsiliti iz nje, naj mi vendarle kaj pokaže. Ne-

kaj?! Lahko sem razbral, da se giblje v nekakšnih elipsah in kar je bilo naprej, ko se je umaknila iz kakšne točke, sem lahko ugotovil, da se že toliko časa premika in nisem se motil, da se je vrisala, kot da bi se drgnila na podlago. Kaj je tako delala povezave in bil sem začuden. Kot da mi hoče pokvariti avtomat, sem se ustrašil, toda ugasniti ga vseeno še nisem hotel. Pa saj ga nisem niti mogel. Tista sled kroglice pa je bila vedno globlje in nisem si upal pomisliti, kaj bi lahko to pomenilo. Z očmi sem večkrat planil tudi na številke, ki so se vrtoglavo obračale in že moram priznati, da takšnega rezultata še nisem nikoli dosegel, čeprav sem imel v načrtu, kar sem tudi že omenil, da bom obrnil fliper naokrog, kar naj bi pomenilo, da bi prišel do najvišjega možnega števila točk. Toda tisti dan so druge stvari delale zame in zopet sem pomislil na sosede, ki so se še vedno obmetavali.

Kako v neposredni bližini mafije sem bil. In ne samo tokrat. Tisto divjanje pri sosedu sem imel bolj za opozorilo. Kot da so me morale zopet neposredne groze spomniti na dogodke, ki so bili zame še bolj neposredni in tudi pomembni. Ker kaj me je pa končno brigalo, če so v sosednjem stanovanju divjali, kar pa tudi ni bilo čisto tako, ker stvari so se začele stopnjevati. Mislim na bombe in eksplozije, jebenti boga. Jaz nisem več vedel, čemu bi sledil. Ko sem gledal, kako mi kroglica pred očmi uničuje fliper, sem se zopet zahvaljeval, da se ni tisti simbol neizbrisljivo vtisnil v banjo. Če sem že odpisal banjo in brž ko sem trenil na to, sem se spomnil in postal pozoren, kajti nisem se motil. Podoben ali pa povsem identičen znak se je risal tudi na fliperju. V banji je izginil in nisem imel priložnosti, da bi ga dlje opazoval. Pa še ustrašil sem se ga. Tokrat pa mi je zopet prihajal pred oči. Samo usta sem odprl in prav nič nisem mogel storiti. Stanovanja nisem mogel zapustiti in se delati, kot da se ni nič pripetilo. Končno bi me zadržala tudi tista banda zunaj in takrat sta se pripetili dve stvari hkrati. Vsaj enkrat, sem se prestrašen zasmejal tej kombinaciji.

Slika na fliperju se je izrisala, kot sem pričakoval. Ko je bil rezultat najvišji možen. Slika se je ujemala s tisto na majici, samo da ni potonila, temveč se mi je zazdelo, kot da postaja živa. O, jebenti. Kot da hoče oživiti in spomnil sem se na papigo Ara. Ne, to ni bila Ara. Sem si jo pa zaželel, ker tista dva ptiča, ki sta hotela oživeti in sta takšna tudi butala s krili, ki so pred mojimi očmi rasla, sta delovala grozljivo. Papiga Ara pa je bila samo ljubka igrača, čeprav je šla psom tako nepopisno na živce, da so jo raztrgali v morju. Razumel sem jih, razumel pa nisem sebe, ko sem samo zijal. Kaj pa naj bi storil! Fliperja nisem mogel ugasniti, torej sem bil prisiljen, da sem bil navzoč do kraja. Potek dogajanj pa se je tudi na hodniku prevešal v finale ali zaključno dejanje. Ne, tisto niso bili amaterski gledališčniki, ampak so bili zares profesionalci, ki so se ukvarjali s stanovanji. Stanovanjska mafija pač. Toda zopet so preusmerili pozornost nase, ker naj kar navedem ta sklepni akt, ali kako naj rečem ogorčenemu pretepu, ki sem mu bil, žal, priča samo posredno. Namreč nekaj se je strahovito zaletelo v vrata. Kasneje sem ugotovil, da ni v pisarno padel nihče drug kot Dostal, četudi bi bolj pričakoval Silvota. Zvedel sem in kar hlače so se mi zatresle, da v rokah drži peklenski stroj, ker zakaj bi drugače rekel, kar sem si tudi avtomatično zapomnil.

»Gospa, našel sem peklenski stroj. Ravnatelj ga je montiral pod kavč. Silvota smo pretepli. Z glavo je treščil ob rob kavča in zasledil sem razstrelivo.«

Kakšen izraz. *»Zasledil je razstrelivo...«*

»Če ste za to, bi takoj nastopil službo pri vas!«

Neverjetno. Kar zmrazilo me je. Od pisalnega stroja sem stekel k fliperju, kjer sta bila ptiča že skorajda živa. In vedno bolj sta rasla in njuna

krila so kazala, da nameravata vzleteti. Bila pa sta v kletki. V fliperju. Vsaj v tem sta bila podobna papigi Ari, toda zopet sem dvomil, da bi se lahko papiga Ara kdaj osvobodila. Kakšna druga papiga?! Ker Aro so raztrgali psi.

Avtomat se je stresel. Pogledal sem na številčnico. Ni bilo več prostora zanje. Za številke. Avtomat je bil premagan. Kaj sta igrala ptiča?! Kako sta se znašla v fliperju. Ali sem jaz kdaj dobil in nesel domov čudežno jajce!? Potil sem se. Čudežno jajce, ki sem ga morebiti zavrzel, vsebovalo pa naj bi zametek teh dveh grozljivih ptičev. Preveč neverjetno je bilo in skrajno grozeče. Tiste peruti so udarjale po steklu avtomata. Ptici sta začeli odpirati kljune in kazalo je, da ga bosta zdaj zdaj razbili. Steklo. Iz kljunov sta jima začeli štrleti ognjeni verigi, da sem se kar opotekel. Kot da bosta tolkli naokoli. In tiste številke. Ko sem pričakoval, da sta prvi dobili novo igro, so se kar stresle. Ni prišlo do nove igre, ampak so odpadle ali padle. Saj ne vem, kako se temu reče, ko številke preprosto izginejo. Avtomat se je pričel tresti. Silovito tresti, kot da se bo premaknil. Premaknil se je, da se me je dotaknil. Gibal se je. Ali bolje: peljal. Mene je tako spodnesel, da sem obvisel na njem. Peljal me je. Strahovita moč je bila to. Gledal sem pticam iz oči v oči. Enkrat eni, enkrat drugi. Če ne bi bilo tistih ognjenih verig, bi v njiju prepoznal orla. Kaj pa drugega. Kaj sta delala orla v fliperju, če že odmislim moje stanovanje. Je tega kriva papiga Ara? In njeno čudežno jajce! In že sem se začel zahvaljevati psom, da so jo raztrgali. To prekleto papigo Aro, ki mi je to zakuhalo, da me je začel avtomat brezglavo voziti po stanovanju in kot da bi iskal vrata, ki jih je nazadnje zatipal oziroma je butnil vanja, da so padla iz okovov. Skupaj z njim ali bolje, na njem, sem se znašel na hodniku. Spomnil sem se tudi tistega očetovega jelenčka. Edino jelenček je bil nedolžen in zbogom, jelenček, če se več ne vidiva. Zagledal pa sem že tistega Silvota. Pravilno sem ga orisal. Videl sem debelo gospo v krznemem plašču. Videl sem tisto gorilo. Pravilno sem jih označil in ocenil. Pomahal sem jim. Kot kakšen bebec, ki se vozi s fliperjem. Popolnoma sem jih prikoval nase, da so pozabili na peklenski stroj. Pomislil sem na dr. Štoka in Mihaelo. Izdajal ju je brezglavi tek po stopnicah. Pametno sta ravnala, da sta pobegnila. Drugače pa ni bilo nobenega iz nadstropja. Kaj smo bili zares sami. Kdo?! Pa saj je bilo že tako dovolj nevšečnosti. Videl sem še, ko sem se oziral, kako je tista debela gospa v krznemem plašču zastala v pohotnem objemu svoje gorile. Niti frizure si ni utegnila več popraviti, kajti prav tedaj, ko me je fliper popeljal po stopnicah, je odjeknila strašna eksplozija.

Peklenski stroj je bil torej skrit in nameščen pod kavčem, ki ga je tisti šestdesetletnik nesel na hodnik. Tudi njega nisem videl. To je dokaz, kako tudi gospa ni bila tako pametna. Svojo gorilo bi bila lahko spustila med ropotijo na hodniku. A je že tako nanoslo. Eksplozija je, predvideval sem, podrla celo stanovanje in gotovo je zvrstala kakšno luknjo tudi v moje prostore. Torej me je rešil fliper. Rešili sta me ptici, orla z ognjenimi verigami. Skorajda plavali smo po zraku. Tako hitro smo šli in zopet sem pomislil, da sta ptici morda poprej instinktivno začutili nevarnost. Potemta-

kem sta se borili za svoje preživetje. Spomnil sem se Albancev. Čudežno jajčko. Jaz pa sem bolj naključno omahnil na pokrov fliperja. Potem mi nista načrtno pomagali, toda kakorkoli. Tista eksplozija bi se bila dotaknila tudi mene. Potem sta me vseeno rešili ali pa sta mi še vedno reševali življenje. Kmalu smo bili pred blokom in lahko sem se ozrl v razdejanje. Toda fliper se ni hotel ustaviti. Kot da bi morali ptici vzleteti. Po vsem sodeč sem imel pred seboj nove, neprijetne nadloge. Šlo mi je za golo kožo.

Ko sem se takole brezglavo peljal, pa ne pomeni, da nisem ničesar slišal. Na udaru so bile namreč prodorne sirene. Drugače pa je bila noč. In še nekaj je. Po vsem mestu je pokalo. Po vsem mestu so se rušile stene. Prav manevriral je ta fliper. Torej je imela tista debela gospa v krznenem plašču prav, ko je napovedovala upor. Dogajal se je. Jaz sem bil prav gotovo na neki način na varnem, toda v nevarnosti sem bil zopet zaradi drugih reči. Kaj ne morem niti umreti tako kot drugi ljudje? Kaj bom padel iz fliperja! Pod njegova kolesa, ki bi me zmlela, ali pa mi bosta izključevala oči orla. Ali me bosta tepla z ognjenimi verigami in se bo na mojem telesu vseeno znašla tetovaža? To so bile neurejene misli. In so še vedno. Ker ne vem, kaj se je dogajalo in kaj se zdaj dogaja. Iz avtomata pa se je že zaslišalo sopenje. Ptici sta bili tik pred zdajci. Jaz se nisem mogel iz fliperja niti zabrisati. Nisem uspel odskočiti. Pa tudi preveč hitro je potekalo. Izrazito prehitro.

Drugače je bila pa zares noč. A niti polna luna ni zadovoljila mojih radovednih oči. Vsaj trije moji junaki, kjer mislim na gospo, njeno gorilo in Dostala, so gotovo tragično preminuli. Trenutna smrt je morala biti, ker ni nihče klical na pomoč. Vsaj jaz jih nisem slišal, res pa je, da sem imel še preveč svojih skrbi. Vsaj nekaj.

Mislím, na trenutno smrt.

Naj počivajo v miru.

Kaj pa je z doktorjem, podnajemnikom, Mihaelo in Silvotom?! Tega nisem vedel, niti nisem nikogar dohitel s fliperjem. Kot da bi se znašel sam na tem svetu. Še preveč prekleto sam in vožnja je postajala vedno bolj hitra. In koliko časa je že trajala. Ali traja. Kot da sta se tista dva orla znašla v agoniji. Kakšna prekleta beseda. Zopet! Za življenje ali smrt. Toda jaz jim nisem mogel pomagati. Niti znal. Potem je fliper nenadoma treščil v most bližnje reke. Bližnje, sem rekel zato, ker je le malo stran od mojega doma, za katerega nisem vedel, v kakšnem stanju je. Ali je porušen. Treščili smo v ograjo in mene je vrglo dol, da sem zletel po bregu in s skrajnimi močmi sem preprečil, da nisem čofnil. To ne bi bilo dobro v tem letnem času. Pobral sem se in se zagledal gor. Fliper je bil prevrnjen. Tista ptiča, ki nista speljala ovinka, sta imela srečo. Sama nista uspela razbiti stekla, udarec pa ga je raztreščil. Videl sem, kako plapolajo krila. Videl sem, kako nastajajo plasti ptiča, ker sem dvomil, da bi segala v notranjost, razen če se ni celo čudežno jajčko papige Are pogreznilo v fliper. Kot da je bil gnezdo in najprej je kazalo, da se bo pojavil samo en orel. Toda kot da je z orli tako, da morata nastati obvezno dva, vsaj dva, ki sta že kričala, ko je steklo popustilo in se raztreščilo v najbolj drobne kosce. Nisem preišlje-

val o tem in kaj šele preklinjal, da so mi uničili fliper. Preveč je bilo drugih reči. Samo zijal sem v tisti dve prikazni, ki sta se nakazali že v banji. Ali na majici. In potem je krik prebodel noč. To je bilo presunljivo v takšni lunini noči. Luna je sploh žarela kot kakšna obcestna svetilka. Le-te so ugasnile. Ne vem, morda zaradi eksplozij, in potem so tista krila nekaj časa kar tako plapolala, kot da hočejo zajeti zrak, se upreti vanj in splezati na njegovo najvišjo točko. To pa sta orla tudi storila. Velikanska. Nisem vedel, ali se ju bojim in kaj šele, da bi sklepal, če sta morda nevarna. Kljub vsemu je bil preveč sanjski prizor. O, ti papiga Ara. Kakšno mi je zagodla in kdo ve, kdo je podtaknil ti dve tatinski ptici v otroško igračo. V tem nisem videl nobene primerjave. Spomnil sem se Albancev, preklinjal sem svojo nevednost, da toliko malo vem o njih. Seveda pa se nisem nameraval odpraviti v knjižnico in preštudirati njihove zgodovine, kaj še, toda takrat bi mi prišlo prav gotovo zelo prav, če bi vseeno vedel vsaj kanček več o njih, tako pa sem tudi jaz taval po temi, kot nanovo rojeni ptici, ki pa sta imeli za to čisto in golo pravico. Za razliko od mene.

Ne, ptiča orla se nista znesla nad mano. Končno ju pa nisem jaz ujel. In ali ju je sploh kdo?! Kdo je nastavil tisto jajčko papigi Ari, ker sem dvomil, da bi bila sama sposobna. In tako hudobna. Kakšno vlogo sem odigral jaz? Kot da bi bilo tisto jajce pri meni na varnem. Veliko vprašanj se mi je odpiralo in nisem vedel, če jih hočem imeti rešene. Povsem jasno pa so se mi odkrile druge reči, ki pa so jih za zdaj še skrivala in preplavila zares veličastna krila ptic, ki sta zajadrali na nebo. Kdo ve, kam sta se napotili. Nisem se upal pomisliti, da bi poletel za njima, ker me je zares dajal firbec, kam se bosta najprej odpravili. Ker drugače bi se postavili na zemljo, ne pa da sta odleteli na sever. Lahko bi odleteli na jug, čepeli, in to tako odločno, da ne rečem celo energično. Pa krike sta spuščali pa z ognjenimi verigami sta risali po zraku, ki sta ga ožgali in tako puščali za seboj sled, ki je bila kot pot, po kateri bi lahko hodil. Toda tudi takšne in podobne misli sem kar najgloblje zatiral, ker bi se lahko marsikaj pripetilo. Na noben način nisem hotel še v kaj takega drezati. Se mi je že vse prevečkrat neljubo maščevalo. Otresel sem se prahu, premeril kosti, cel sem bil in se počasi spustil po napušču k igralnemu avtomatu. K svojemu fliperju, ki se je obrnil naokrog, kar se tiče številčnic, in tudi dobesedno je molel negibno in popolnoma skrušeno v zrak. Pa ne govorim, da je gledal za pticami. Dvomil sem, da se jih je sploh spominjal, čeprav sta oživali in se skotili v njegovem drobovju. In misli so mi tekale naprej, kajti le kakšno povezavo ima z vsem skupaj fliper, kjer sem se hotel spomniti tudi tega, kje sem ga pravzaprav staknil. Od koga sem ga kupil? Toda nič me ni zbudilo, razen tega da mi ga je lahko kdo tako spretno nastavil. Ker jaz sem bil človek, ki je veliko govoril, torej ni bil fliper nobena skrivnost. Ali pa moja želja. Kdo se mi je obdolžil in zopet sem tipal odgovor, toda porival sem ga na stran. Nihče se mi ni obdolžil, če pa je že imel prste vmes, potem je to počel izključno za svojo korist. Pa sem bil zopet tam. In približal sem se igralnemu avtomatu. Zopet. Saj sem bil že kot avtomat, ki se vsekakor ponavlja. Ali sem se spreminjal? Nič kaj veliko ni ostalo od njega. Nobene vsebine ni imel več,

ker kaj pa bi drugega rekel, ko sem zaman gledal v njegovo prazno ohišje in čakal, da bi se vsaj še kaj premaknilo, da bi se zganila kakšna lupina jajca, ki ga ni bilo. Od vsega so ostali samo koleščki in nekaj kovinskih stranic. Bil je tako pokvečen, da sem najbrž samo jaz vedel, da je bil to še pred kratkim fliper. Odmaknil sem se od njega. Orla sta se odmaknila od mene. Bil sem sam v mesečni noči. Čisto sam. Postal sem rahlo poklapan. Kako ne bi.

Pozdravljeni, Albanci! Dobro ste se mi predstavili.

Pozdravljen, Sandor! Fliper se mi je razbil točno na tistem mestu, kjer si me razbil. Seveda, tega še nisem povedal in ne misli si, da sem hotel zamolčati. Samo čakal sem te, ker si bil pač ti na potezi. Toda zdaj mi je vse jasno. Prav zares.

Pozdravljena, banja! Ker so bili vsi prepričani, da gre v tretje rado. Ko sem tretjič tisto zimo nosil sončna očala, se je to zgodilo v banji ali pa zaradi nje, v katero sem zgrmel.

Kaj sem pa hotel? Odpravil sem se domov. Seveda sem se bal, kaj je ostalo od mojega doma. Nisem se pa počutil, kot da bi se odpraviljal krpato luknje.

Pozdravljena tudi orla.

Mene bolj zanima, kako sta jo odnesla dr. Štok, kaj je z Mihaelo, kaj je s Silvotom, če odpišem tiste tri svoje sosede, ki so umrli. Torej to ni bila gledališka vaja, ker na odru ni še nikoli nihče tako umrl. Vsaj jaz ne vem za podoben primer. Kako si želim nazaj na svoje terene. Na svojo zemljo. Ali ni iz vsega povedanega prav to še najbolj jasno?! Prav to sili ven.

Pozdravljen tudi ti, moj fliper. Pobožal sem ga. Pogladi sem ga z dlanjo. Kot žensko, da se je kar malo usločil. Morda sem ga imel vseeno premalo rad. Vsekakor pa sem se mu premalo posvečal. O tem ni dvoma. Kot da bi se ga sramoval. Očitno pa se je moral nahajati v mojem stanovanju. Imel pa je drugačen namen. Tega pa nisem imel rad, toda odločil sem se, da tudi o njem ne bom preveč razmišljal.

Kaj je potem z doktorjem Štokom, Mihaelo, Silvotom?! O drugih mi je bilo vse kristalno jasno. Njih bom moral vreči v pisalni stroj. Z njimi se bom moral zamotiti. Drugače sem pa vedel, dobro, bal sem se, če bom lahko v svojem stanovanju sploh še lahko delal. Odvisno je bilo seveda od tega, koliko ga je eksplozija porušila. Zavedal sem se tudi, da bodo prej ali slej pozvonili miličniki. Pa ne da bi se počutil neposredno udeleženega, zato tudi nisem vedel, kaj naj bi s papirji, ki so nastali ob tej priliki. Lahko bi jih zavrgel, lahko bi jih skril, saj ni nihče vedel, da sem bil navzoč in da sem ždel pravzaprav v sosednjem stanovanju, ki sem ga imel za leglo zločina. In seveda se tudi nisem tolkel po prsih kot kakšen pomen bodo tokrat dobili moji popisani listi. Takšnega se pa vseeno nisem nikdar pričakoval. Da bodo dokument pri vsesplošnem razdejanju. Že to je čisto dovolj neverjetno. Ekspozije pa so še vedno odmevale. Drugače pa se mi je zdela zemlja strahovito prazna. Moja zemlja morda? Tudi v to se ne bi spuščal. Saj nisem na nikogar trčil. Žive duše ni bilo na spregled. Samo jaz, polna luna, jasno večerno nebo, neosvetljena cerkev, prav takšne hiše do mojega doma,

neosvetljen blok pa eksplozije, s katerimi sem bil sam. Ali je odneslo ves svet v božjo mater. Končno?! Tega nisem vedel, toda tudi to ni moglo preveč držati, ker sirene je moral nekdo prižigati. Peš sem se povzpел v svoje nadstropje. Še vedno ni bilo nikogar. Tista na novo narejena pisarna je bila razdejana. Kadilo se je kot le kaj. Notri sem vrgel pogled in dobro sem preštel. Samo tri trupla so bila navzoča in ne bo odveč, če jih še enkrat ponovim. To so bila trupla debele stare gospe s krznenim plaščem, ki to ni več bil, ker je bil razcefran, tudi gorila ni več delovala, kot je še ne dolgo pred tem, in tisti Dostal, ki pa mi je bil vedno medla figura. Nisem se vtikal vanje. Videl sem tri mrličje, ki so umrli zaradi eksplozije peklenskega stroja. Lahko sem se razgledal, kako to izgleda, in videl sem tudi, kako deluje eksplozija na stanovanje. Moja vrata so bila vržena iz okovov, drugače pa so bila nepoškodovana. Bil sem toliko spreten, da sem jih nekako namestil, kamor sodijo. Sprehodil sem se in niti nisem bil preveč nestrpen. Vse je bilo na svojem mestu, samo lesteneč je zabrisalo s stropa. To me ni niti malo motilo. Saj sem imel še nekaj luči. Usedel sem se za pisalno mizo, ker me je zares močno zanimala usoda preostalih treh. To se mi je zdelo bolj umestno, mislim moj postopek, kot pa da bi lazil naokrog, iskal kakšne ljudi, priče, tiste navzoče, jih kaj spraševal in tako prišel do celote. Zopet bi se v kaj po čisto nepotrebnem vmešal. Kajti vse preveč na dlani je bilo, da sem tudi s takšnim načinom življenja opravil. In to enkrat za vselej. Vsaj upal in želel sem si. Tisti trije pa so bili tako in tako mrtvi. Ker če vržeš smrt v pisalni stroj, pride ven samo še večja smrt, kar pa me ni niti malo pritegnilo, kaj šele navduševalo.

Takole sem nekaj časa negibno čepel nad mašino. Pozabil sem tudi na varikino, na beljenje, pozabil sem na tisto majico, s katero se je vse skupaj začelo, na tisti simbol, ki se mi je še preveč razodel, pozabil sem na očeta in gobeline, pozabil sem na jelenčka. Toda pojavile so se srnice. To prisežem. In tolkel sem po mašini. In z enim ušesom prisluškoval, kdaj bodo pozvonili. Kdaj me bodo odvedli na zaslišanje. Glavo pa so mi polnile eksplozije. Razdejanje si bom ogledal podnevi. Tako sem sklenil. In kako sem odlašal tudi s pisanjem, ker sem čutil, da se bo tudi ta pisava na nekaj naslanjala. Dobesedno tako sem začutil in niti malo me ni motilo.